

Kraj chce vytvořit lepší podmínky pro využívání paliativní péče

9.4.2024 - | Krajský úřad Pardubického kraje

V minulých dnech sezvala náměstkyně na jednání do Pardubic některé odborníky, kteří se oblasti paliativní péče v Pardubickém kraji věnují.

„Rozvoj paliativní péče máme v naší střednědobé koncepci zdravotnictví. Jsem hrdá, že se nám daří v mezirezortním setkávání, kde nacházíme společné priority. Čeká nás nastavení multidisciplinárních týmů ve všech našich organizacích. V minulém roce se podařilo sestavení kompletního a nadprůměrně skvěle fungujícího paliativního týmu v Albertinu Žamberk, na který slýchám jenom samou chválu a spokojenost. Tedy vnímám jasný signál, že naše cíle v koncepci mají smysl a především jsou reálné. S tím vším samozřejmě souvisí také odborné vzdělávání zdravotníků v paliativní péči. A to v širším významu spolupráce s prolnutím zdravotně sociálního pomezí,“ uvedla Michaela Matoušková, náměstkyně hejtmana, která je za gesci zdravotnictví zodpovědná.

Inspirace na Vysočině

V minulých dnech sezvala náměstkyně na jednání do Pardubic některé odborníky, kteří se oblasti paliativní péče v Pardubickém kraji věnují. Jednání se účastnil i hejtmán Martin Netolický a radní pro sociální péči a neziskový sektor Pavel Šotola. Hlavním hostem byl přední geriatr a paliativní lékař Ladislav Kabelka. Ten stojí už sedm let za vznikem paliativních zdravotních týmů v kraji Vysočina, kde jsou v každé krajské nemocnici. Velmi dobré výsledky mají zejména v okrese Třebíč, kde už v nemocnici umírá pouze 40 % lidí. V současné době je doktor Kabelka průvodcem změny v Jihomoravském kraji.

„Určitě se rádi budeme inspirovat tam, kde to dobře funguje. Ostatně i my jsme byli mnohým krajům vzorem v rámci transformace sítě sociálních služeb. Inspirovat se můžeme také v zahraničí. Budu velmi rád, když se sejdou odborníci z našich zdravotnických zařízení a ze sociálních služeb a pokusí se vytvořit model vhodný pro náš kraj,“ řekl hejtmán Martin Netolický.

Změna myšlení

Pro další postup ale bude nutná především změna myšlení zejména zdravotnického personálu. Pro pacienty v těchto situacích je ale podstatná kvalita zbytku života a také naplnění jejich přání. V současné době existuje institut dříve vysloveného přání, ale většina lidí nechce přemýšlet o situacích, kdy nebude schopna kvalifikovaně vyslovit své přání, anebo si s tím ani neví rady. Pokud je takové přání správně sepsané, musí se jím řídit záchranka i personál nemocnice.

Se změnou úhlu pohledu personálu má zkušenosti radní Pavel Šotola, který stojí za procesem transformace pobytových sociálních ústavů a dětských domovů. „Také tady to nebylo snadné, změna myšlení a přístupů se týkala jak vedení organizací, tak všech zaměstnanců a celý proces trval téměř dva roky. Za velmi důležité považuji vytvořit podmínky pro změnu a procesem celý tým provést. Proto jsme zajistili mentory, vzdělávání, exkurze a vedli se všemi zúčastněnými debaty.“

Současné kapacity

V Pardubickém kraji poskytuje specializovanou paliativní péči lůžkový Hospic Chrudim, mobilní specializovanou paliativní péči poskytují domácí hospice v okrese Svitavy (Domácí hospic sv. Michaela v Poličce), v okrese Ústí nad Orlicí (Domácí hospic Alfa Omega) a v Pardubicích a Holicích

(Domácí hospic Andělů strážných). Ty zabezpečují zdravotní službu pro pacienty dostupnou 24 hodin 7 dní v týdnu, ostatní profese multidisciplinárního týmu jsou dostupné v pracovní dny. Obecnou paliativní péči v kraji poskytuje dalších pět domácích péčí (většinou charitních) s paliativní péčí. Spolupráci s domácími hospici nebo ambulancí paliativní medicíny také před pár lety začaly některé domovy pro seniory např. v Litomyšli, v Moravské Třebové a v Bystrém. Jedním z domovů, který se paliativní péči věnuje, je také krajský Domov u fontány v Přelouči, který v této oblasti poskytuje i akreditovaná školení. Pardubický kraj podporuje mobilní hospice dotacemi.

Ze zdravotnických zařízení v kraji mají multidisciplinární paliativní týmy v Albertinu Žamberk a dále v Pardubické a Orlickoústecké nemocnici. V Pardubicích by od 1. dubna měla nastoupit paliativní koordinátorka. Cílem společnosti Nemocnice Pardubického kraje je posílit paliativní tým v Pardubicích a zajistit konziliární služby, případně paliativní týmy v každé z pěti nemocnic. Zároveň bude usilovat také o získání finančních prostředků z dotací Evropské unie z výzvy IROP určených a právě na paliativní péči.

Dětské paliativní péči se věnují dětská centra Veská a Svitavy, Orlickoústecká nemocnice, Domácí hospic sv. Michaela v Poličce a Energeia v Heřmanově Městci.

Udělat z dobré praxe běžný postup

Dle zkušeností pracovního týmu doktora Kabelky mají nevyléčitelné stavy mnoho společného. A to životní prognózu v měsících, snižující se kvalitu života a zvýšené nároky na zdravotní a sociální služby. „Pojďme změnit systém, aby byly jednotlivé kroky lékařského posouzení, zhodnocení potenciálu, jakým je dialog napříč zdravotně-sociálním týmem, rozhovor s nemocným a rodinou, plánování a organizace péče, průběžná komunikační, emoční a klidně i spirituální podpora, společné,“ vyjmenovává doporučené klíčové kroky a postupy při přenastavení celého zdravotně sociálního systému doktor Kabelka.

A to nejen například rozšířením informovanosti v propouštěcích zprávách pacientů, ale především ve správném edukování rodiny, tedy zahájení včasné paliativní péče. V rámci podpory změny systému by měla být dlouhodobá podpora vícegeneračních rodin. A samozřejmě terénní paliativní péče, která je hrazena z veřejného zdravotního systému.

Hospice oceňují pozůstalí

Za odbornou společnost vystoupila také Jitka Kosíková, vedoucí Domácího hospice sv. Michaela v Poličce. Ta ze své zkušenosti uvedla, že velký smysl má paliativní tým i pro pozůstalé. Výzkumy ukazují, že devadesáti procentům rodin, které čerpaly paliativní péči, stačí jedno až dvě stabilizační setkání k tomu, aby se vyrovnaly se ztrátou blízkého a mohly se časem zapojit do běžného fungování svého života. Pozůstalostní péče je proto neodmyslitelnou součástí paliativní péče.

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/124212/kraj-chce-vytvorit-lepsi-podminky-pro-vyuzivani-paliativni-pece>